

بسمه تعالی

مورخ ۱۳۸۸/۱۲/۱۵

سال زراعی ۸۹-۱۳۸۸

شماره مسلسل ۱۶۱

اخبار گندم خبرنامه گندم

وضعیت مزارع گندم

بر اساس گزارشات واصله از استان های کشور سطح کشت نهایی گندم تا این تاریخ ۶۸۳۹۰۷۵ هکتار، که از این مقدار ۲۷۴۰۸۶۳ هکتار گندم آبی و ۴۰۹۸۲۱۲ هکتار گندم دیم می باشد. در مقایسه با سال قبل، ۵/۵ درصد در گندم آبی و ۴/۸ درصد در گندم دیم افزایش سطح کشت نشان می دهد. از سطح کشت شده گندم آبی ۹۹/۸ درصد سطح سبزی می باشد که شامل مرحله قبل از پنجه زنی حدود ۱۲ درصد مرحله پنجه ۶۰ درصد مرحله ساقه دهی، ۱۸ درصد مرحله قبل از خوشه دهی، ۵/۵ درصد مرحله خوشه دهی، ۴ درصد و مرحله شیری و خمیری دانه ۰/۵ درصد می باشد. و از سطح سبزگندم دیم ۹۹/۲ درصد می باشد. شامل مراحل ۳۲/۱ درصد قبل از پنجه زنی، ۵۲/۸ درصد پنجه، ۱۱/۳ درصد ساقه دهی، ۳/۳ درصد مرحله بوت و ۰/۵ درصد خوشه دهی می باشد.

وضعیت هواشناسی کشور

سازمان هواشناسی کشور اعلام کرد: به دلیل عبور امواج تراز میانی جو از سمت غرب بر تراکم ابرها افزوده شده و شاهد بارش های باران در پاره ای نقاط رگبار و رعد و برق خواهیم بود. طبق اعلام سازمان هواشناسی کشور، و بررسی نقشه های پیش یابی و آینده نگری نشان از گذر متناوب جریانات مرطوب شمالی تراز میانی جو از نیمه شمالی کشور در چند روز آینده است. بنابراین برای مناطق شمال غرب، سواحل دریای خزر، دامنه های البرز، شمال شرق و برخی نقاط زاگرس مرکزی، افزایش ابر، رگبار و رعد و برق و وزش باد پیش بینی می شود. در روز جمعه وسعت بارندگی مناطق غرب کشور را نیز به طور قابل ملاحظه در بر خواهد گرفت. توزیع مجموع بارش در نقشه طی این دوره نسبت به میانگین چندین ساله ۱۱ درصد کاهش و در مقایسه با سال گذشته ۲۹ درصد افزایش داشته است. استانهای همدان، آذربایجان شرقی، زنجان و اردبیل بین ۱۰ تا ۴۰ درصد نرمال از بارندگی بیشتری برخوردار بوده اند. در استانهای لرستان، چهارمحال و بختیاری، کرمانشاه، کردستان، کهگیلویه و بویر احمد، اصفهان، خوزستان، مازندران، خراسان شمالی، قزوین، سیستان و بلوچستان، گلستان، مرکزی و آذربایجان غربی میانگین بارش در حد نرمال ریزش داشته است. میانگین بارش در استانهای قم، یزد، سمنان، گیلان، بوشهر، خراسان رضوی، فارس، ایلام، کرمان، هرمزگان، خراسان جنوبی و تهران کمتر از ۹۰ درصد نرمال بوده است.

اخبار واصله از استانها

قم:

آمار نهایی سطح زیر کشت اعلام شده گندم آبی استان برابر ۱۰۸۰۰ هکتار و برای گندم دیم ۱۶۵۰ هکتار می باشد. از ابتدای سال زراعی جاری تا کنون بمیزان ۷۵/۷۶ میلیمتر در ۱۶ الی ۱۷ نوبت بارش موثر و غیر موثر صورت گرفته است که این میزان در مدت مشابه سال زراعی گذشته برابر ۸۶/۵ میلیمتر بوده است. همچنین مجموع بارندگی در سال زراعی گذشته استان برابر ۱۷۷/۳ میلیمتر بوده است.

در تاریخ ۲۴/۱۰/۸۸ اقدام به برگزاری کلاسهای آموزشی جهت کارشناسان شرکتهای خدمات مشاوره ای به منظور بالا بردن بنیه علمی آنها گردید که تاکنون حدود ۴۰ ساعت با عناوین: تغذیه غلات و کلزا، تنظیم و کالیبراسیون سمپاشها، آفات و بیماریهای غلات و کلزا، شناسایی علفهای هرز و روشهای کنترل آنها در غلات، آشنایی با فن آوری سنجش از راه دور و سامانه های اطلاعات جغرافیایی و کاربرد آن در کشاورزی، شناسایی جوندگان مضر کشاورزی و روشهای ردیابی و کنترل آنها برگزار شده است. به دلیل شرایط اقلیمی مناسب شیوع آفت شته سبز در مزارع غلات مشاهده گردیده، و مبارزه با این آفت در حال انجام است

آذربایجان غربی:

سطح زیر کشت گندم استان در سال زراعی جاری ۴۰۶۱۲۸ هکتار می باشد. که از این سطح ۱۳۴۸۵۰ هکتار گندم آبی، و ۲۷۱۲۷۸ هکتار به کشت گندم دیم اختصاص یافته است. سطح سبز مزارع گندم آبی استان در سال زراعی جاری ۱۳۴۸۵۰ هکتار و با ۲/۷ درصد و سطح سبز مزارع گندم دیم ۲۶۸۸۰۰ هکتار و با ۱۰/۸ درصد افزایش نسبت به سال قبل می باشد. افزایش سطح سبز مزارع گندم در سال زراعی جاری ناشی از افزایش نسبی آبهای زیر زمینی و بارندگی نسبتاً مناسب سال گذشته و امکان استفاده از آب چاه عمیق و نیمه عمیق و نیز آبهای جاری رودخانه ها برای آبیاری به موقع مزارع گندم آبی و نیز بارندگی های نسبتاً موثر پاییزه، می باشد. علیرغم وضعیت سبز مناسب مزارع گندم آبی و دیم متأسفانه کاهش بارندگی زمستانه مخصوصاً عدم بارش برف، سبب کاهش رطوبت مزارع گندم شده و پیش بینی می شود در صورت بارندگی ناکافی و موثر در اسفند ماه و یا اوایل فروردین ماه سال آتی مزارع، با تنش رطوبتی مواجه شده، و خسارت خواهند دید. در مزارع گندم که بقایای گیاهی سال قبل در حد قابل ملاحظه ای نگهداری شده است به دلیل مصرف ازت توسط کلش های باقیمانده سال قبل و تجزیه آنان، مزارع گندم مذکور با کمبود ازته مواجه شده و به رنگ زرد متمایل شده اند.

مازندران:

از ۳۴۳۰۰ هکتار سطح سبز گندم آبی ۴۳۰۰ هکتار مرحله ۳-۴ برگی و... ۲۸ هکتار پنجه دهی و ۲ هزار هکتار در مرحله ساقه دهی می باشد وضعیت سبز مزارع گندم دیم و آبی در مزارعی که مشکل بذر و آب گرفتگی وجود نداشته است، مطلوب بوده و اکثر مزارع در مرحله پنجه دهی می باشد. از ۲۳۷۰۰ هکتار سطح سبز گندم دیم استان ۷۵۰۰ هکتار مرحله ۳-۴ برگی و ۱۶۲۰۰ هکتار مرحله پنجه دهی می باشد. عملیات کود سرک توسط کشاورزان در دست اجرا می باشد. همزمان مبارزه با علفهای هرز باریک برگ و پهن برگ در مزارع گندم آبی آغاز گردیده است. علیرغم تداوم بارندگی که هفته ای یکبار در استان ادامه دارد تا کنون در سطح ۲۳۰۰ هکتار بر علیه علف های هرز باریک برگ و ۱۱۳۸ هکتار بر علیه علف های هرز پهن برگ و ۲۶۰۹ هکتار توام (باریک برگ، پهن برگ) جمعاً در سطح ۶۰۷۴ هکتار مبارزه انجام شده است که نسبت به سال گذشته بدلیل شرایط نامساعد آب و هوایی کاهش داشته است. به لحاظ کوچک بوده قطعات ارضی و مناسب نبودن شرایط زمین استفاده از سمپاشهای پشت تراکتوری در برخی مزارع مشکل بوده و عمدتاً مبارزه با علف های هرز با سمپاشهای پشتی انجام می شود. لذا دستیابی به یکنواختی و نتیجه مطلوب نظارت شرکت های خدمات مشاوره ای و فنی مهندسی و کارشناسان گندم و دقت کشاورزان را می طلبد که خوشبختانه در اکثر مزارع رعایت می گردد. در اراضی پروژه آرمانی و کشاورزی حفاظتی تحت نظارت شرکت ها که جمعاً در سطح چهار هزار هکتار می باشد عمدتاً وضعیت سبز قابل قبول برخوردارند البته در برخی مناطق بدلیل بارانهای سیل آسا مزارع

آب گرفتگی قابل ملاحظه ای دارند. هم چنین کارشناسان شرکتها تمام تلاش و کوشش خود را بکار می گیرند تا مزارع تحت پوشش حداکثر عملکرد را داشته باشند.

فقدان ادوات از قبیل خطی کار و بارندگیهای ممتد در برخی شهرستانها موجب گردیده بذر کاری با دستگاه سانتریفوژ انجام شود و علیرغم ترغیب کشاورزان به خرید دنباله بندها، متاسفانه کشاورزان بدلیل پایین بودن سطح مالکیت، تمایل در سرمایه گذاری در بخش مکانیزاسیون و خرید ردیفکار نشان نمی دهند.

اردبیل:

در حال حاضر سطح سبزی مزارع گندم از وضعیت مطلوبی برخوردار می باشد. با توجه باینکه در دی ماه بارندگی قابل توجهی نباریده، و درجه حرارت هوا بیشتر از نرمال بوده است لذا در مناطق نیمه گرمسیری استان مرحله فنولوژی گندم جلوتر از شرایط عادی بوده و احتمال آسب پذیری مزارع نسبت به تنش های آب و هوایی بیشتر خواهد بود. در حال حاضر در بخش کمی از شهرستان های سردسیری استان پوشش برف وجود دارد. بررسی های هواشناسی استان بارندگی نرمال برای ماه های اسفند ۸۸ و فروردین ۸۹ را پیش بینی نموده است. با توجه به بارندگی های اخیر وضعیت فعلی مزارع گندم شهرستان های پارس آباد، بيله سوار و گرمی از وضعیت مناسب برخوردار می باشد.

همدان:

در سال زراعی جاری ۱۰۱۶۳۰ هکتار سطح زیر کشت گندم آبی و ۳۱۱۸۸۰ هکتار سطح زیر کشت گندم دیم و در مجموع ۴۱۳۵۱۰ هکتار سطح زیر کشت گندم استان می باشد و پیش بینی می گردد از این سطح زیر کشت تولیدی حدود ۶۷۰ هزار تن حاصل شود. پیش بینی عملکرد گندم آبی ۳۵۰۰ کیلوگرم در هکتار و عملکرد گندم دیم ۱۰۰۰ کیلوگرم در هکتار در نظر گرفته شده است.

درجه حرارت هوا در سال زراعی جاری نسبت به سال قبل افزایش داشته، میانگین بلند مدت دمای هوا در پاییز وضعیت نرمال داشته اما در دیماه دمای هوا بشدت افزایش یافت است. از نظر میزان نزولات جوی نیز در پاییز بویژه آبان ماه وضعیت مناسب تری نسبت به زمان مشابه سال قبل شاهد بودیم. لذا در تفسیر شرایط اقلیمی سال جاری می توان گفت که، غالب کشت گندم آبی استان (به جز کشتهای کرپه جای سیب زمینی و نرت) از نظر مراحل رشد فیزیولوژیک در مرحله پنجه می باشد. بیم آن می رود با توجه شرایط دمایی حاکم بر منطقه در اغلب مناطق جنوبی و مرکزی استان، تغییر فاز رویشی به زایشی گندم آبی تسریع گردد که این موضوع در سالیان اخیر امر غیر طبیعی میباشد و چون این تغییر فاز با کاهش مقاومت به سرما در گیاه همراه است. و بروز خسارت ناشی از سرمای احتمالی پیش بینی می گردد. عدم بارش مناسب برف در سالجاری علاوه بر افت منابع آبهای زیرزمینی در صورت بروز سرمای احتمالی خطر خسارت سرمازدگی را تشدید خواهد کرد. همچنین بدلیل تقارن نیاز آبی کشتهای سودآورتر مانند سیب زمینی با مرحله حساس پرشدن دانه به تنش خشکی در گندم کاهش معنی داری در عملکرد محصول خواهیم داشت.

در خصوص گندم دیم نیز با توجه به شرایط مناسب رطوبتی و دمایی در سالجاری وضعیت سبزی مزارع گندم دیم نسبت به سال قبل وضعیت بهتری برخوردار است. و بدلیل بارندگی مناسب در آبان ماه کشاورزان مجدداً حدود ۱۵-۱۰ هزار هکتار از مزارع آیش را کرپه کشت نمودند. بواسطه دمای مطلوب در دیماه و رطوبت مناسب خاک این کشتهای نیز با اندکی تاخیر در مراحل رشدی وضعیت سبزی مناسبی دارند، در کل از نظر مراحل رشد فیزیولوژیک ۵ درصد مزارع در مرحله ۳-۴ برگی، ۸۰ درصد شروع پنجه و حدود ۱۵ درصد پنجه کامل (در مناطق گرم استان) می باشد